

GMINA KĄKOLEWNICA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**DO ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KĄKOLEWNICA**

LISTOPAD 2017

Wykonawca:

ul. Rzemieślnicza 1 /801
30-363 Kraków
www.terra-adp.pl

Zespół autorski:

mgr inż. Sabina Ostrowiak
mgr inż. arch. Agnieszka Rozenau-Rybowicz

1. Wstęp	5
1.1. Podstawa prawna, cel i zakres prognozy	5
1.2. Zawartość i główne cele projektu	6
1.3. Powiązania z innymi dokumentami	6
1.4. Metody sporządzania prognozy	7
1.5. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu	7
2. Stan i przemiany środowiska	8
2.1. Położenie obszaru	8
2.2. Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego	8
2.2.1. Budowa geologiczna i rzeźba terenu.....	8
2.2.2. Gleby i rolnicza przestrzeń produkcyjna.....	9
2.2.3. Klimat.....	10
2.2.4. Wody powierzchniowe i podziemne.....	11
2.2.5. Flora i fauna	12
2.2.6. Dziedzictwo kulturowe	13
2.2.7. Krajobraz.....	14
2.2.8. Formy ochrony przyrody	14
2.3. Stan środowiska i zagrożenia na obszarze objętym projektem zmiany planu, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	15
2.3.1. Stan gleb.....	15
2.3.2. Stan wód podziemnych i powierzchniowych.....	16
2.3.3. Stan powietrza atmosferycznego	18
2.3.4. Klimat akustyczny.....	20
2.3.5. Pola elektromagnetyczne i promieniowanie	20
2.3.6. Zagrożenia geologiczne	21
2.3.7. Zagrożenie powodzią	21
2.3.8. Zagrożenia awariami przemysłowymi	22
2.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu.....	22
2.5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	23
2.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	23
3. Oddziaływanie ustaleń projektu na środowisko	25

3.1. Oddziaływanie projektu zmiany planu na różnorodność biologiczną, faunę i florę, powierzchnię ziemi, glebę, wody, powietrze, klimat, krajobraz, zabytki, dobra materialne, ludzi oraz zasoby naturalne	25
3.2. Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, chwilowe, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe i stałe	27
3.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	28
3.4. Wpływ przewidywanych oddziaływań na istniejące i planowane obszary chronione w tym na obszary Natura 2000	28
4. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań	28
5. Rozwiązania alternatywne	28
6. Wnioski złożone do prognozy	28
7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	29
8. Bibliografia	31

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres prognozy

Podstawą prawną wykonania prognozy są:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 1073);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 1405 z późn. zm.).

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu w procesie opracowywania projektu.

Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian środowiska, wywołanych przez propozycje zagospodarowania terenu, ustalone w zapisach projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica.

Prognoza ma za zadanie:

- określić (ocenić i analizować) istniejący stan środowiska oraz jego ewentualne zmiany w przypadku braku realizacji projektowanych rozwiązań,
- określić pojawiające się zagrożenia wynikające z dopuszczenia przez projekt zmiany planu, innych niż dotychczasowe sposobów użytkowania terenów, obiektów i instalacji, w szczególności na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- sprawdzić, czy zostało uwzględnione – znaczące oddziaływanie obiektów i instalacji, na środowisko i dobra materialne,
- ocenić skutki dla środowiska, wynikające z realizacji projektowanych zamierzeń, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- sprawdzić i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania – na cele i przedmiot ochrony środowiska obszaru gminy i obszarów sąsiednich – w tym także na obszarach Natura 2000,
- sprawdzić i ocenić, w jakim stopniu proponowane działania i przedsięwzięcia mogą mieć ewentualny niekorzystny wpływ na przyjęte cele ochrony środowiska na obszarze gminy Kąkolewnica,
- sprawdzić i ocenić, w jakim stopniu projektowane zamierzenie określiło i uwzględniło, sposób i zakres wymaganego zapobiegania negatywnym skutkom oddziaływania na środowisko, jego ograniczania lub konieczność zastosowania kompensacji przyrodniczej – w szczególności na ochronę obszarów Natura 2000,
- przedstawiać rozwiązania alternatywne, wobec rozwiązań ujętych w treści projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica,
- zawierać informacje o ewentualnym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,

- zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym.

1.2. Zawartość i główne cele projektu

Podstawą sporządzenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica jest Uchwała Nr XXXIII/142/2017 z dnia 29 marca 2017 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica, obejmująca jedynie zmiany tekstowe.

Zmiana planu ma na celu:

- a. Wprowadzenie definicji wielkotowarowych ferm hodowlanych;
- b. Wprowadzenie zapisu ograniczającego możliwość lokalizacji wielkotowarowych ferm hodowlanych w terenach RP tj.:
 - odległość nowo lokalizowanych ferm hodowlanych nie może być mniejsza, niż 500 m od terenów MR oraz MN,
 - w przypadku istniejących ferm hodowlanych położonych w odległości mniejszej, niż 500 m od terenów MR oraz MN, dopuszcza się utrzymanie, przebudowę oraz rozbudowę do wielkości nie przekraczającej 80 dużych jednostek przeliczeniowych;
- c. Dopuszczenie w terenach MR i MN sytuowania budynków w odległości 1,5 m od granicy sąsiedniej działki lub bezpośrednio przy jej granicy.

W projekcie zmiany planu zdefiniowano wielkotowarowe fermy hodowlane jako obiekty lub zespoły obiektów służące do chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej, niż 60 dużych jednostek przeliczeniowych

W projekcie zmiany planu nie wprowadza się nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania, nie modyfikuje się również zapisów ogólnych i szczegółowych dotyczących zagospodarowania terenów.

1.3. Powiązania z innymi dokumentami

Projekt zmiany planu stanowi niewielką zmianę zapisów zawartych w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Kąkolewnica, który został zatwierdzony Uchwałą Nr XIV/72/2003 Rady Gminy Kąkolewnica Wschodnia z dnia 18 grudnia 2003 r. z późn. zm. Projekt zmiany planu nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kąkolewnica, którego jednolity tekst i rysunek został zatwierdzony Uchwałą Nr XXII/161/2013 Rady Gminy Kąkolewnica z dnia 26 czerwca 2013 r.

1.4. Metody sporządzania prognozy

Prognoza jest oceną oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica, a w przypadku niekorzystnych zmian, propozycją jego modyfikacji w celu zminimalizowania niekorzystnego wpływu na środowisko. Osiągnięte jest to poprzez ocenę skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu oraz sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, określających osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Prognoza oddziaływania projektu na środowisko opiera się na przyjęciu założenia, iż procesy zachodzące obecnie w środowisku będą nadal występować, ale może zmienić się ich intensywność. Toteż ocena oddziaływania projektu opiera się na analizie aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, określeniu jego odporności na degradację i określeniu progów krytycznych. Na tej podstawie przewiduje się zachowania i reakcje środowiska na zadany czynnik. Czynnikiem są przemiany środowiska wynikłe z realizacji projektu. Prognozę oddziaływania na środowisko projektu wykonano w oparciu o metody analogii, analizy środowiskowej i statystycznej oraz prognozowania eksperckiego.

W dokumencie „Prognozy oddziaływania na środowisko...” zastosowano metodę opisową, co skutkuje przedstawieniem części tekstowej opracowania. Z uwagi na brak zmian w sposobie przeznaczeniach terenów nie przedstawia się załączników graficznych.

1.5. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu

Analiza skutków realizacji postanowień projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może odbywać się w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Do dokonywania takiej analizy jest zobowiązany, zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wójt, burmistrz lub prezydent danej gminy. Analiza taka powinna być przeprowadzana co najmniej raz w kadencji.

W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne. Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w celu uniknięcia powielania monitoringu raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być przekazywane do Urzędu Gminy.

2. Stan i przemiany środowiska

2.1. Położenie obszaru

Gmina Kąkolewnica położona jest w północnej części powiatu radzyńskiego znajdującego się na północy województwa lubelskiego. Składa się z sołectw Brzozowica Duża, Brzozowica Mała, Grabowiec, Jurki, Kąkolewnica Południowa, Kąkolewnica Północna, Kąkolewnica Wschodnia, Lipniaki, Miłolas, Mościska, Olszewnica, Polskowola, Rudnik, Sokule, Turów, Wygnanka, Zosinowo, Żakowola Poprzeczna, Żakowola Radzyńska, Żakowola Stara.

Gmina graniczy z następującymi gminami:

- od północy z Trzebieszowem oraz Międzyrzeczem,
- od wschodu z Drelowem,
- od południa z Radzyniem Podlaskim,
- od zachodu z Łukowem.

Gmina Kąkolewnica zajmuje powierzchnię 147,71 km², co stanowi 15,3% powierzchni powiatu radzyńskiego, a jej populacja wynosi 8 269 osób (dane z roku 2015) – 13,7% ludności powiatu.

Głównym szlakiem komunikacyjnym jest przebiegająca przez gminę drogą krajową nr 19 łącząca przejście graniczne w Kuźnicy z przejściem granicznym Barwinek.

Przez gminę przebiega linia kolejowa nr 2 relacji Warszawa – Terespol.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gminy Kąkolewnica.

Gmina Kąkolewnica			Powiat radzyński
Lata	2013	2015	
L. miejscowości	20		
Powierzchnia w km ²	148		
Ludność	8 372	8 269	60 287
Ludność na 1 km ²	57	56	62
Lesistość w %	24,6	24,6	21,4
Ludność w % ogółu ludności korzystająca z instalacji:			
• wodociągowej	66,0	87,3	85,6
• kanalizacyjnej	25,8	30,3	37,5
• gazowej	0,1	0,1	7,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL

2.2. Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego

2.2.1. Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski wg Kondrackiego, analizowany obszar znajduje się w obrębie prowincji: Niż Środkowoeuropejski, niż wschodniobałtycko-Białoruski; podprowincji: niziny środkowopolskie, polesie; makroregionów: nizina południowopolska i polesie zachodnie; mezoregionów: równina łukowska oraz zakłęśłość łomaska.

Zakłęśłość Łomaska zajmuje ok. 800 km² powierzchni. Region przez występujące w nim piaski, bagna oraz torfy, w dużej mierze pokryty jest lasami oraz łąkami.

Równina Łukowska ze względu na swoje mało urodzajne gleby – bielicoziemne, głównie stanowi rejon leśny. Teren pochylony jest w kierunku południowo-wschodnim z wysokościami do 170 do 140 m n.p.m.

Kąkolewnica jest położona w obrębie w obrębie Niziny Środkowopodlaskiej, na granicy dwóch makroregionów¹: Polesie Zachodnie i Nizina Południowopodlaska. Granica powyższych makroregionów dzieli gminę także na dwa mezoregiony: Równina Łukowska i Zakłęśłość Łomska. Równina Łukowska jest to obszar płaski i piaszczysty. Zakłęśłość Łomska to obszary w przeważającej części piaszczyste, zabagniene i zatofione. Gmina zlokalizowana jest w obrębie prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej. W podłożu geologicznym występują utwory czwartorzędowe o miąższości do 50 m, które zalegają na łąkach i utworach trzeciorzędowych.

Pod względem geologicznym gmina położona jest na prekambryjskiej platformie wschodnioeuropejskiej, natomiast podłoże geologiczne stanowią utwory czwartorzędowe o miąższości do 50 m, które zalegają kolejno na utworach ilastych i trzeciorzędowych. Powierzchniowe utwory geologiczne to głównie gliny zwałowe, piaski i żwiry wolnolodowcowe, a także piaski i żwiry sandrowe. Litologicznie obszary przeznaczone do zmiany studium położone są na glinach zwałowych, namułach torfiastych, piaskach i żwirach wodnolodowcowych, piaskach pyłowych i torfach na piaskach i mułkach jeziorno-rzecznych.

W dokumentacji geologicznej na terenie gminy wydzielono rejony występowania piasków i kruszyw w sołectwach: Brzozownica Duża, Brzozownica Mała, Mościska, Olszewnica, Lipniaki, Polskowola, Grabowiec, Rudnik, Kąkolewnica Południowa, Kąkolewnica Wschodnia oraz Żakowola Stara, jednak nie dokonano jeszcze szczegółowego ich rozpoznania

Na podstawie danych PIG nie stwierdzono występowania obszarów, ani terenów górniczych w granicach przeznaczonych do zmiany studium gminy Kąkolewnica.

2.2.2. Gleby i rolnicza przestrzeń produkcyjna

W zależności od budowy geologicznej, a także mikrowarunków na terenie gminy występują gleby średniej i niskiej jakości. Dominują gleby bielicowe i pseudobielicowe, natomiast w dolinach rzecznych gleby torfowe.

Korzystnym czynnikiem dla rolnictwa jest nieurozmaicona rzeźba terenu, która przyczynia się do stosunkowo małych wahań temperatur i opadów atmosferycznych oraz zmiany długości okresu wegetacyjnego i zalegania pokrywy śnieżnej.

Na ocenę przydatności rolniczej gleb (klasyfikacja bonitacyjna) wpływa głębokość profilu glebowego, uziarnienie, stosunki wodno – powietrzne, głębokość poziomu próchnicznego, zawartość próchnicy wraz ze składnikami pokarmowymi, ale również możliwości produkcyjne. Wynikają one z warunków geomorfologicznych (wysokość nad poziom morza, nachylenie terenu, zagrożenie erozją, dostępność terenu do uprawy), z warunków klimatycznych (opady, temperatura) i długości okresu wegetacyjnego.

Gmina Kąkolewnica ma korzystne warunki glebowe i klimatyczne dla rozwoju rolnictwa. Występują tu dobre warunki do uprawy mechanicznej. Grunty orne posiadają przeważnie dobry stopień kultury rolnej i dobrą strukturę. Użytki rolne zajmują 10 340 ha,

¹ J. Kondracki, *Geografia regionalna Polski*, Warszawa 2011

co stanowi 70% powierzchni gminy, w tym grunty orne zajmują 7 459 ha (co stanowi 50,5% powierzchni gminy), a użytki zielone 2 843 ha (co stanowi 19,2% powierzchni gminy).

2.2.3. Klimat

Gmina Kąkolewnica położona jest w strefie klimatu umiarkowanego kontynentalnego, jednocześnie znajduje się w IX dzielnicy klimatycznej (podział wg Gumińskiego)², tj. dzielnicy podlaskiej, która charakteryzuje się chłodnym klimatem. Średnia temperatura w styczniu wynosi -4°C , a zima trwa od 90 do 100 dni z utrzymującą się pokrywą śnieżną ponad 70 dni. Średnia roczna temperatura obszaru wynosi 8°C , a liczba dni gorących (temp. powyżej 25°C) – 30, co jest odzwierciedleniem wpływu mas powietrza polarnomorskiego. Pod względem opadów dzielnica podlaska znajduje się w pasie równoleżnikowym, który cechuje się najniższą sumą opadów rocznych, na poziomie 520-600 mm, a największe sumy opadów występują w okresie lata (maksimum lipiec i sierpień). Przeważającymi kierunkami wiatrów są zachodni i południowo-zachodni. Tendencja jest zgodna z ogólnym rozkładem wiatrów na naszych szerokościach geograficznych, z tymże jest także warunkowana lokalnymi warunkami przyrodniczymi. Długość okresu wegetacyjnego waha się w granicach 200-210 dni w roku i trwa od początku kwietnia do października.

Całą gminę można podzielić na dwie dziedziny klimatyczne – część północno-zachodnia to dziedzina bialsko-łukowska (charakteryzująca się niewielkim rocznym parowaniem - ok. 860 mm, a także znacznymi rocznymi anomaliami temperatury i dużymi prędkościami wiatru), natomiast pozostała część gminy położona jest w dziedzinie lubartowsko-parczaskiej niesprzyjającą klimatycznie człowiekowi (charakteryzującej się wysoką roczną wilgotnością względną powietrza – 68-70%, znacznymi wartościami parowania wody – 860-900 mm, a także dużymi amplitudami temperatury powietrza i największymi w województwie średnimi rocznymi prędkościami wiatru).

Tabela 2 Wybrane dane klimatyczne z wielolecia 1971 - 2000 na terenie gminy Kąkolewnica

<i>Dane klimatyczne</i>	<i>Wartości dla gminy Kąkolewnica</i>
Średnia roczna suma opadów	500 – 550 mm
Średnia roczna temperatura powietrza	9°C
Usłonecznienie	2000 h
Temperatura maksymalna (95%)	30°C
Temperatura minimalna (5%)	-6°C

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <http://www.imgw.pl/klimat/#>

² R. Gumiński *Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce*, Prz. Met. i Hydr., 1948.

2.2.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Kąkolewnica położona jest w zasięgu dwóch zbiorników wód podziemnych: udokumentowanego zbiornika wód podziemnych GZWP 224 – Subzbiornik Podlasie oraz GZWP 215 – Subniecka Warszawska, który wymaga zrealizowania dokumentacji hydrogeologicznej.

GZWP 224 – Subzbiornik Podlasie ma 70,95 km² i swoim zasięgiem zajmuje północną i północno-wschodnią część gminy, co stanowi 48% jej powierzchni. Obszar GZWP 224 obejmuje fragmenty dwóch rejonów zasobowych: Górnej Krzny i Dolnej Krzny. Gmina Kąkolewnica położona jest w rejonie zasobowym Górnej Krzny, dla którego zasoby dyspozycyjne kształtują się na poziomie ok. 42 408 m³/d.

Południowo-zachodnia część gminy znajduje się w zasięgu GZWP 215 – Subniecka Warszawska.

Większość obszaru gminy położona jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych o nazwie 67 – krajowy kod Jednolitej części wód podziemnych: PLGW200067, natomiast jej południowy fragment znajduje się w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych o nazwie 75 – krajowy kod PLGW200075.

Wody podziemne na terenie gminy związane są z utworami czwartorzędu i trzeciorzędu, z których największe znaczenie dla zaopatrywania mieszkańców i lokalnej gospodarki posiadają wody podziemne krążące w osadach czwartorzędowych. Czwartorzędowy poziom wodonośny związany jest z osadami piaszczystymi różnej miąższości i nawiązuje do ukształtowania terenu. Zbiorniki mają porowy charakter ośrodka. W dnach dolin i w zagłębieniach terenu zwierciadło wodne utrzymuje się tuż pod powierzchnią terenu (do głębokości 2 m), natomiast w obszarze pozadolinnym obniża się.

Tereny położone w obrębie gminy Kąkolewnica należą do regionu wodnego Wisły Środkowej. W przeważającej części gmina należy do zlewni lewostronnych dopływów Bugu granicznego Z14 (zlewnia rzeki Krzny), fragment południowej części obszaru przynależy do zlewni Wieprza Z5 (zlewnia rzeki Białka).

Sieć wód powierzchniowych jest stosunkowo uboga. Tworzą ją: Krzna Południowa, Kanał Wieprz – Krzna (KWK), małe cieki naturalne oraz sieć rowów melioracyjnych w obrębie KWK oraz rzek Krzna Południowa oraz Białka. Naturalny obraz stosunków hydrograficznych omawianego obszaru, w znacznym stopniu został zmieniony w wyniku szeroko zakrojonych prac melioracyjnych, związanych z systemem KWK, który przebiega przez wschodnią część gminy na długości 5,5 km. Blisko połowa obszaru gminy, znajduje się w obszarze oddziaływania KWK.

Topograficzne działy wodne dzielą gminę na wiele części. Gmina Kąkolewnica położona jest w obrębie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych oznaczonych europejskimi kodami:

- PLRW20001726641749 – Dopływ I z Lasu Trzebieszowskiego, na północnym zachodzie;
- PLRW200024266419 – Krzna od Krzymoszy do Krzny Południowej, niewielki fragment na północy;
- PLRW200024266429 – Krzna Południowa od Dopływu spod Lipniaków do ujścia, na północy;

- PLRW200002664289 – Kanał Wieprz-Krzna od wypływu Danówki ze zb. Żelizna do ujścia, na wschodzie;
- PLRW20002324852569 – Białka od źródeł do dopływu spod Turowa Niwek, na południowym wschodzie;
- PLRW20002326642829 – Dopływ z Zosinowa, na południu ;
- PLRW2000172485269 – Dopływ spod Kol. Zakrzew, niewielki fragment na południowym zachodzie;
- PLRW20001472664272 – Krzna Południowa od źródeł do Dopływu spod Lipniaków, na zachodzie;
- PLRW2000232664284 – Kanał Grabowiecki położony w centralnej części.

2.2.5. Flora i fauna

Obszar gminy Kąkolewnica położony jest na styku dwóch działów geobotanicznych Europy: Bałtyckiego oraz Stepowo-Leśnego, w dzielnicy Polesie Podlaskie. Taka lokalizacja powoduje, że w okolicach gminy granice zasięgów ma wiele gatunków drzew. Są to np.: jodła pospolita, buk pospolity, dąb bezszypułkowy. Ze względu na mieszanie się wpływów różnych elementów fauny i flory, dzielnica zachowuje wysoką różnorodność biologiczną. Ważną rolę w strukturze przyrodniczej odgrywają występujące w dzielnicy Polesie Podlaskie łąki, torfowiska i bagna.

W obszarze gminy Kąkolewnica występują głównie gatunki środkowoeuropejskie, a w mniejszej ilości także zachodnie i subatlantyckie, reliktowe gatunki borealne, gatunki pontyjsko-panońskie z domieszką gatunków górskich.

Na ogólną powierzchnię gminy wynoszącą 14,8 ha, lasy zajmują 3,6 ha, co stanowi 24,7%. W większości są to lasy będące własnością Skarbu Państwa (~63%), znajdujące się we władaniu Nadleśnictwa Radzyń Podlaski, obręb Turów. Wskaźnik lesistości jest wyższy od średniej dla województwa lubelskiego (23,2%) jednak znacznie niższy niż średnia Polski (29,5%). Zgodnie z wytycznymi Krajowego Programu Zwiększania Lesistości, wskaźnik zalesienia powinien w roku 2020 wynosić 30%, a po roku 2030 33%. Wskaźnik lesistości gminy Kąkolewnica jest znacznie niższy niż zakładane docelowe wartości, występuje więc potrzeba prowadzenia procesu zalesienia gruntów najmniej przydatnych rolniczo.

Lasy gminy Kąkolewnica stanowią lasy gospodarcze i wodochronne. Największe zwarte skupiska leśne występują na południowo-zachodnich krańcach gminy. W lasach dominują siedliska borowe (bór mieszany i bór świeży), występują tu także bory wilgotne i lasy mieszane. Znaczące powierzchnie gminy zajmują bory mieszane sosnowo-dębowe, a na podłożu piaszczysto-żwirowym występują siedliska dąbrowy świetlistej (*Potentillo albaw* – *Quercetym typicum*). W dolinach rzecznych występują niżowe łągi olszowe (*Ciraeo* – *Alnetum*).

Do cennych gatunków występujących na terenie gminy zaliczyć należy turzycę strunową (*Carex chordorrhiza*), wierzbę lapońską (*Salix lapponum*), wierzbę borówkolistną (*Solix myrtilloides*), a także brzozę niską (*Betula humilis*), która występuje jedynie w dolinach rzecznych.

Gmina Kąkolewnica charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem świata zwierząt. Największa różnorodność gatunkowa występuje w dolinach rzecznych i lasach. Do zwierząt

występujących na obszarze gminy zaliczyć należy: łosie (*Alces alces*), sarny (*Capreolus capreolus*), dziki (*Sus Strofa*). Występują tu także lisy (*Vulpes vulpes*), zające szaraki (*Lepus europaeus*), wiewiórki (*Sciurus vulgarius*), kuny leśne (*Marten marten*), kuny domowe (*Marten foina*), thcórze (*Mustela putorius*), borsuki (*Males males*), łasice (*Mustela nivalis*), gronostaje (*Mustela erminea*). Wśród płazów w obrębie gminy Kąkolewnica występują: ropuchy zwyczajne (*Bufo bufo*), traszki zwyczajne (*Lissotriton vulgaris*) i rzekotki drzewne (*Papilio machano*). Do gadów występujących w gminie zaliczyć należy: padalca zwyczajnego (*Anguis fragilis*), zaskrońca zwyczajnego (*Natrix natrix*), a także żmije zygzakowatą (*Vipera Berus*). Wśród owadów licznie występują różne gatunki motyli: paż królowej (*Papilio machano*), mieniak tęczy (*Apatura iris*) i paż żeglarz (*Iphiclides podalirius*). W obszarze całej gminy występują ptaki: kruki, dzięcioły czarne (*Dryocopus martius*), kowaliki (*Sitta europaea*), dudki (*Upupa epos*), przepiórki (*Caturnix coturnix*), sowy (*Strigiformers*), płomykówki (*Tyto alba*).

Lokalne powiązania przyrodnicze obejmują tereny otwarte z łąkami, zadrzewieniami i zakrzewieniami, a także duże kompleksy leśne. Stanowią one istotny element uzupełniający ochronę terenów otwartych łączących kompleksy leśne z dolinami rzecznyymi.

2.2.6. Dziedzictwo kulturowe

Na obszarze gminy Kąkolewnica znajduje się 5 obiektów wpisanych do rejestru zabytków (Tabela 3).

Tabela 3 Obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych na obszarze gminy Kąkolewnica

Miejscowość	Zakres wpisu do rejestru	Nr wpisu do rejestru	Nr działek
Grabowiec	Cmentarz wojenny z I wojny światowej (austriacko – niemiecki), wraz z drzewostanem	A/1343 (dawny nr a/257)	1090
Kąkolewnica Północna	Cmentarz katolicki (nieczynny), zw. „cmentarzem północnym” wraz z drzewostanem	A/1361 (dawny nr A/238)	810
Kąkolewnica Południowa	Zespół parafialny rzymskokatolicki pw. Św. Filipa Nereusza : kościół, brama – dzwonnica, ogrodzenie placu przykościelnego, kostnica, plebania, drzewostan	A/1329 (dawny nr A/278)	368/1, 368/2
Polskowola	Zespół kościoła rzymskokatolicki pw. Św. Jana Apostoła i Ew. kościół, kostnica, otaczający drzewostan	A/1334(dawny nr A/270)	2395
Wynanka	Cmentarz epidemiczny, wraz z drzewostanem	A/587 (dawny nr A/299)	278 (część działki)

Źródło: SUiKZP gminy Kąkolewnica

Na obszarze gminy Kąkolewnica znajduje się szereg obiektów i zespołów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków. Są to: zespoły sakralne, kapliczki, obiekty budownictwa ludowego, cmentarze.

Zgodnie z kartami AZP, na obszarze gminy Kąkolewnica zidentyfikowane zostały stanowiska archeologiczne.

2.2.7. Krajobraz

Krajobraz został zdefiniowany w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jako postrzegana przez ludzi przestrzeń zawierająca elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka.³ Definicja krajobrazu zawarta w treści Europejskiej Konwencji Krajobrazowej określa krajobraz jako strefę lub obszar postrzegany przez mieszkańców i odwiedzających, którego cechy wizualne i charakter są wynikiem działań czynników naturalnych i/lub kulturowych (czyli ludzkich). Definicja ta odzwierciedla ideę, że krajobrazy ewoluują w czasie w rezultacie działań sił natury i ludzi. Podkreśla również, że krajobraz tworzy całość, której elementy przyrodnicze i kulturowe są postrzegane łącznie, a nie oddzielnie.

Rozpoznanie krajobrazu można oprzeć na przyjęciu za prof. J. Bogdanowskim powiązania ze sobą ukształtowania i pokrycia terenu i uznanie, że o charakterze krajobrazu decyduje swoisty układ tworzących go elementów – kombinacja przyrodniczych i antropogenicznych cech takich jak: formy rzeźby terenu, rodzaj pokrycia roślinnością, użytkowanie ziemi (w tym struktura sieci osadniczej)⁴.

W przypadku gminy Kąkolewnica ukształtowanie terenu jest jednorodne, wypłaszczone, nie ma tu zróżnicowania. W pokryciu terenu zróżnicowanie jest nieco większe. Tereny rolnicze sąsiadują z jednej strony ze strukturą osadniczą w formie zwartych układów zabudowy mieszkaniowej, a z drugiej z kompleksami i enklawami leśnymi.

Na obszarze gminy Kąkolewnica występuje krajobraz rolniczy, osadniczy i leśny, powszechny w regionie. Nie jest to krajobraz noszący cechy unikalne, wymagające ochrony. Nie występują tu formy ukształtowania terenu lub rodzaj pokrycia wpływające na wysoką atrakcyjność krajobrazową w skali ponadlokalnej. Urozmaicenie występuje w dolinach rzecznych (szczególnie rzeki Krzna Południowa).

2.2.8. Formy ochrony przyrody

Formami ochrony przyrody występującymi na obszarze gminy Kąkolewnica są pomniki przyrody oraz użytki ekologiczne.

Użytki ekologiczne znajdujące się w granicach gminy obejmujące obszary śródleśnych bagien zostały ustanowione Rozporządzeniem Nr 22 Wojewody Białskopodlaskiego z 18.10.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Białsk. z 30.10.1995 r. Nr 8, poz.40), zmienionym Rozporządzeniem Nr 163 Wojewody Lubelskiego z 19.07.2002 r. w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie województwa lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lub. z 01.08.2002 r. Nr 80, poz.1720) oraz Rozporządzeniem Nr 42 Wojewody Lubelskiego

³ Art. 2 pkt 16e Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz.778 z późn. zm.)

⁴ A. Rozenau-Rybowicz, *Identyfikacja krajobrazów na poziomie regionalnym – doświadczenia wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej w skali województwa*, [W:] *Identyfikacja i ocena krajobrazów - wdrażanie Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Referaty konferencyjne*, GDOŚ, Warszawa 2013

z 04.08.2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie województwa lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lub. z 11.08.2003 r. Nr 120, poz.2820).

Pomniki przyrody znajdujące się w granicach gminy ustanowione Rozporządzeniem Nr 104 Wojewody Lubelskiego z dnia 26 maja 2000 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2000 r. Nr 16, poz.. 339) zostały zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 4 Pomniki przyrody w gminie Kąkolewnica

Lp.	Obiekt	Lokalizacja			Wymiary	
		Obręb	Nr działki	Informacje dodatkowe	obw. [cm]	wys. [m]
1	wiąz szypułkowy	Jurki	270/3	teren kaplicy parafialnej	303	24
2	brzoza brodawkowata	Kąkolewnica Południowa	365/3	teren zakładu opieki zdrowotnej	240	20
3	wiąz szypułkowy	Rudnik	213	teren zakładu opieki zdrowotnej	303	24
4	wiąz szypułkowy	Olszewnica Duża	135	posesja prywatna	345	22
5	wiąz szypułkowy	Olszewnica Duża	147	posesja prywatna	304	22

Źródło: Rejestr pomników przyrody Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie.

Gmina nie znajduje się w zasięgu obszarów Natura 2000.

2.3. Stan środowiska i zagrożenia na obszarze objętym projektem zmiany planu, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

2.3.1. Stan gleb

Do naturalnych procesów mających istotny wpływ na jakość środowiska glebowego należą ciągle zmiany klimatu, szaty roślinnej oraz procesy erozyjne. Stopień zagrożenia erozją zależy głównie od ukształtowania terenu (a zwłaszcza od nachylenia stoku, jego długości i wystawy), od częstotliwości i natężenia opadów, składu mechanicznego gleby oraz pokrycia roślinnością. Gmina Kąkolewnica jest w niewielkim stopniu zagrożona erozją wodną. Potencjalnym zagrożeniem dla gleb jest erozja wietrzna. Warte podkreślenia jest specyfika występującego podłoża (piaski i żwiry), które jest podatne na wywiewanie.

Do czynników pochodzenia antropogenicznego, które mogą być przyczyną degradacji bądź skażenia gleb (nadmiernym zasoleniem, nadmierną zawartością metali ciężkich i innych pierwiastków toksycznych takich jak: kadm, miedź, nikiel, arsen, tal oraz innymi substancjami chemicznymi, np. ropopochodnych, nadmierną alkalizacją bądź zakwaszeniem) należą:

- mechaniczne niszczenie pokrywy glebowej wskutek procesów urbanizacji, działalności górniczej i niewłaściwie prowadzonych prac w rolnictwie,
- emisje pyłów i gazów ze źródeł przemysłowych,
- motoryzacja – w wyniku spalania paliw następuje zanieczyszczenie tlenkami azotu, węglowodorami, pierwiastkami śladowymi, w tym ołowiem,
- składowanie oraz spalanie odpadów i śmieci – może lokalnie zwiększać zrzut kadmu i cynku do środowiska,

- osady ściekowe stosowane do użyźniania gleb nie spełniające norm pod względem zawartości pierwiastków – zawierają kadm, miedź, cynk, nikiel,
- nieprawidłowe stosowanie nawozów sztucznych – mogą zawierać cynk i miedź,
- preparaty ochrony roślin – mogą zawierać cynk, miedź, siarkę,
- kwaśne deszcze – zawierają siarkę.

Zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi występują głównie wzdłuż dróg, zwłaszcza tych po których przemieszczają się największe ilości pojazdów (drogi krajowe i wojewódzkie). Aktualnie obowiązujące kryteria oceny zawartości zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi zawarte są w załączniku do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1395). Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności.

Nadmierna zawartość metali ciężkich degraduje biologiczne właściwości gleb, powoduje zanieczyszczenie łańcucha żywieniowego i wód gruntowych. Szczególnie zagrożenie stwarzają one w glebach kwaśnych, przechodzą bowiem w formy łatwo dostępne dla roślin. Odczyn gleb zależy od rodzaju skały macierzystej, składu granulometrycznego, zabiegów agrotechnicznych ale też od zakwaszenia wodami opadowymi. Odczyn gleb reguluje pobieranie składników pokarmowych z gleby. Odczyn kwaśny hamuje pobieranie przyswajalnych składników z gleby i równocześnie zwiększa dostępność metali ciężkich. Gleby bielcowe, które dominują w obrębie gminy Kąkolewnica charakteryzują się kwaśnym odczynem, co ułatwia przyswajanie metali ciężkich.

2.3.2. Stan wód podziemnych i powierzchniowych

Na terenie gminy nie jest prowadzony monitoring jakości wód podziemnych. Najbliżej zlokalizowany punkt pomiarowy znajduje się w miejscowości Żabce (ok. 8 km od granicy gminy Kąkolewnica). Badane tam wskaźniki nie przekraczały wartości granicznych wskaźników fizykochemicznych określonych dla III klasy wód podziemnych. Przeprowadzona ocena wykazała, że wody osiągnęły II klasę jakości wód.

Tabela 5 Klasa jakości wód podziemnych w miejscowości Żabce w 2015 r.

Nr wg Monbada	Miejscowość	Nr JCWPd	III klasa	IV klasa	V klasa	Klasa jakości	Przyczyny zmian klasy jakości
1829	Żabce	85	O ₂ , Fe	-	-	II – wody dobrej jakości	tylko Fe (geogeniczne pochodzenie wskaźnika) i O ₂ parametr terenowy w III klasie jakości

Źródło: Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2015r.
<http://www.wios.lublin.pl/>

Odporność wód wglębnych na terenie gminy jest zróżnicowana. W dolinie Krzny Południowej (rejon wsi Brzozowica Mała) wody podziemne charakteryzują się bardzo wysokim stopniem zagrożenia, z uwagi na brak warstwy izolacyjnej dolnego poziomu wód podziemnych. Potencjalny czas migracji zanieczyszczeń na tym terenie jest bardzo krótki, wynosi od kilku do 5 lat. Obszar gminy obejmujący fragment doliny Krzny Południowej (rejon miejscowości

Polskowola oraz Kanału Wieprz – Krzna) cechuje się wysokim stopniem zagrożenia. Są to obszary o częściowej i zróżnicowanej izolacji poziomu wód podziemnych (od 2 do ok. 15 m), w którym czas przesiąkania pionowego jest zróżnicowany od 5 do 25 lat. Największa część gminy charakteryzuje się średnim stopniem zagrożenia - są to tereny na północ i na południe od doliny Krzny Południowej, gdzie dolny poziom wód podziemnych jest całkowicie izolowany od powierzchni. Miąższość utworów słabo przepuszczalnych mieści się w przedziale 10 – 40 m. Czas przesiąkania pionowego szacowany jest na więcej niż 25 lat.

Zgodnie z metodyką badań jakości wód wynikającą z założeń Ramowej Dyrektywy Wodnej, w ramach monitoringu operacyjnego, ocenę stanu ekologicznego jednolitych części rzek województwa lubelskiego sporządzono w oparciu o *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 maja 2009 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych* (Dz. U. z 2009 r. Nr 81, poz. 685). Na terenie gminy Kąkolewnica, rzeką objętą stałym monitoringiem jakości wody jest rzeka Krzna Południowa, jednakże w roku 2011 nie był prowadzony na niej monitoring. Badania z 2010 roku przeprowadzone w najbliższym położonym od gminy punkcie pomiarowo – kontrolnym w Rzeczycy (gmina Międzyrzec Podlaski, ok. 7 km od granicy gminy Kąkolewnica), sklasyfikowały potencjał ekologiczny jednolitej części wód Krzny Południowej od Dopływu spod Lipniaków do ujścia jako umiarkowany (III).

O stanie wód decydowały elementy fizykochemiczne, które zostały sklasyfikowane jako element o potencjale poniżej dobrego (PPD), na co wpływ miały: warunki tlenowe (tlen rozpuszczony – PPD), ogólny węgiel organiczny – PPD), azot Kjeldahla – PPD. Elementy biologiczne – makrolity sklasyfikowane zostały jako III klasa jakości wód, czyli stan umiarkowany. Pozostałe elementy fizykochemiczne określono na I klasę – zasolenie, zakwaszenie, azot azotanowy, azot ogólny, azot amonowy oraz na II klasę – fosfor ogólny.

Rzeka Krzna Południowa posiada największą zdolność do samooczyszczania się. Niewielkie fragmenty lasów nadrzecznych stanowią naturalny filtr, który ogranicza spływ nawozów sztucznych z okolicznych gruntów rolnych, ograniczając w ten sposób proces eutrofizacji rzeki. Zagrożeniem wpływającym na jakość rzeki Krzna Południowa jest dopływ ścieków niedostatecznie oczyszczonych od odbiornika.

Dane WIOŚ określają stan trzech jednolitych części wód powierzchniowych związanych z obszarem gminy Kąkolewnica. Dla pozostałych ocena nie została przeprowadzona.

Tabela 6 Stan jednolitych części wód powierzchniowych na rok 2014.

Nazwa JCWP	Kod JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP
Krzna Południowa od źródeł do Dopływu spod Lipniaków	PLRW20001472664272	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
Krzna Południowa od Dopływu spod Lipniaków do ujścia	PLRW200024266429	DOBRY	b.d.	b.d.
Białka od źródeł do dopływu spod Turowa Niwek	PLRW20002324852569	UMIARKOWANY	b.d.	ZŁY

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych badanych w latach 2012-2014
<http://www.wios.lublin.pl/>

Głównymi czynnikami zanieczyszczającymi wody powierzchniowe mogą być nieoczyszczone ścieki deszczowe, nieoczyszczone ścieki socjalno-bytowe z gospodarstw

domowych, a także ścieki przemysłowe. Powodują one wzrost zanieczyszczeń fizykochemicznych i bakteriologicznych w ciekach przepływających w pobliżu omawianego obszaru. Innym źródłem zanieczyszczeń wód są nawozy sztuczne i chemiczne środki ochrony roślin stosowane głównie na obszarach użytkowanych rolniczo.

Dla omawianego obszaru ważną kwestią jest ochrona zbiorników wód podziemnych przed zanieczyszczeniami, którego głównymi źródłami mogą być ścieki deszczowe (opadowe i roztopowe), nieoczyszczone ścieki przemysłowe i socjalno-bytowe, a także zanieczyszczenia ropopochodne.

Najbardziej narażone na zanieczyszczenie są wody czwartorzędowe, mniej głównie ze względu na znaczną głębokość i słabą przepuszczalność nakładu wody w głębie i to bez względu na stratyficyzację warstwy wodonośnej. Wielkość zagrożenia jakości wód podziemnych zależy od głębokości ich występowania, stopnia izolacji od powierzchni terenu przez twory słabo przepuszczalne, sposobu użytkowania terenu i położenia ognisk zanieczyszczeń. O skali potencjalnego zagrożenia pierwszego poziomu wodonośnego, decyduje stopień przepuszczalności utworów powierzchniowych.

2.3.3. Stan powietrza atmosferycznego

W obrębie województwa lubelskiego zanieczyszczenia powietrza są bardzo zróżnicowane pod względem przestrzennym. Źródła emisji podzielić można na punktowe (głównie fabryki przemysłowe), liniowe (ciągi komunikacyjne) i powierzchniowe (niska emisja). Największymi źródłami zanieczyszczeń są zakłady szczególnie uciążliwe – sektora energetyczno-przemysłowego zlokalizowane głównie w miastach. Wg. danych GUS w roku 2014 emisja na obszarze województwa lubelskiego wynosiła: 1,922 tys. ton pyłów (4,1 % emisji krajowej) oraz 4 971,2 tys. ton gazów (2,4 % emisji krajowej).

Na obszarze gminy Kąkolewnica głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza jest tzw. niska emisja oraz emisja liniowa pochodząca z transportu samochodowego wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Źródłem emisji zanieczyszczeń gazowych, głównie tlenku węgla, tlenków azotu, dwutlenku węgla i węglowodorów jest ruch pojazdów. Jest on również przyczyną emisji wtórnej pyłów na skutek ścierania się opon, hamulców i nawierzchni drogowej, zawierających związki ołowiu, kadmu, niklu itp. Charakter źródła emisji (położenie nisko nad ziemią) powoduje, że natężenia maksymalne występują w bezpośrednim sąsiedztwie źródła i szybko maleją ze wzrostem odległości.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim za 2015 r.⁵ wykonana została dla następujących stref: aglomeracji lubelskiej i strefy lubelskiej. Omawiany obszar należy do strefy lubelskiej.

Dla strefy lubelskiej ocena i klasyfikacja stref pod kątem ochrony zdrowia przedstawia się następująco:

– dwutlenek siarki	– strefę lubelską zaliczono do klasy A;
– dwutlenek azotu	– strefę lubelską zaliczono do klasy A;
– pył zawieszony PM10	– strefę lubelską zaliczono do klasy C;

⁵ Ocena jakości powietrza w województwie lubelskim za 2015 r., Wydział Monitoringu Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, manuskrypt, kwiecień 2015.

– pył zawieszony PM _{2,5}	– strefę lubelską zaliczono do klasy C;
– benzen	– strefę lubelską zaliczono do klasy A;
– ołów	– strefę lubelską zaliczono do klasy A;
– tlenek węgla	– strefę lubelską zaliczono do klasy A;
– ozon	– strefę lubelską zaliczono do klasy A;
– arsen	– strefę lubelską zaliczono do klasy A;
– kadm	– strefę lubelską zaliczono do klasy A;
– nikiel	– strefę małopolską zaliczono do klasy A;
– benzo(α)piren	– strefę małopolską zaliczono do klasy C.

Dla strefy lubelskiej ocena i klasyfikacja stref pod kątem ochrony roślin przedstawia się następująco:

– dwutlenek siarki	– strefę lubelską zaliczono do klasy A;
– tlenki azotu	– strefę lubelską zaliczono do klasy A;
– ozon	– strefę lubelską zaliczono do klasy A.

W roku 2015 na stacji w Radzynie Podlaskim stwierdzono przekroczenia:

- a) ze względu na kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia:
 - pyłu zawieszzonego PM₁₀,
 - benzo(α)pirenu;
- b) ze względu na kryteria ustanowione w celu ochrony roślin: ozonu (podobnie jak w całej strefie lubelskiej).

Według danych pochodzących z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie, wyniki monitoringu powietrza na stacji w Białej Podlaskiej (najbliższej dla gminy Kąkolewnica), kształtowały się następująco:

Tabela 7 Wyniki monitoringu powietrza na stacji pomiarowej w Białej Podlaskiej w 2016 r.

Parametr	Jednostka	Norma	Miesiąc												Średnia
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Dwutlenek siarki (SO ₂)	µg/m ³	20	8,96	6,85	5,73	4,31	4,17	3,29	2,03	2,37	2,53	2,99	4,94	5,09	4,44
Tlenek azotu (NO)	µg/m ³		3,99	1,95	1,81	1,39	1,37	0,85	0,73	1,83	3,99	3,26	2,37	4,70	2,35
Dwutlenek azotu (NO ₂)	µg/m ³	40	21,4 3	14,69	12,66	12,78	11,74	8,81	7,10	10,41	15,49	11,87	13,21	20,11	13,36
Tlenki azotu (NO _x)	µg/m ³	30	27,5 6	17,68	15,43	14,91	13,84	10,14	8,23	13,22	21,60	16,85	16,85	27,29	16,97
Ozon (O ₃)	µg/m ³		28,7 6	32,61	44,41	54,44	60,55	72,58	51,24	53,69	45,43	25,61	24,36	23,10	43,06

Legenda:

x	Wartość < 50% normy
x	50 % normy < wartość < 75 % normy
x	75 % normy < wartość < 100 % normy
x	Wartość przekracza normę

Źródło: <http://envir.wios.lublin.pl>

W 2016 r. zanotowane pomiary na stacji w Białej Podlaskiej nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych. Podwyższone wartości tlenków azotu wystąpiły jedynie w styczniu oraz grudniu. Biorąc pod uwagę położenie gminy Kąkolewnica oraz jej strukturę zagospodarowania, można przypuszczać, że na jej obszarze również nie nastąpiło przekroczenie poziomów dopuszczalnych.

2.3.4. Klimat akustyczny

Hałas stanowi uciążliwość środowiskową uznawaną za jeden z ważniejszych powodów pogarszania się standardów życia mieszkańców. Głównym źródłem hałasu na terenie gminy Kąkolewnica jest ruch tranzytowy odbywający się drogą krajową nr 19 (granica państwa – Białystok – Międzyrzec – Radzyń Podlaski – Lublin – Rzeszów) oraz ruch komunikacyjny drogami powiatowymi. W zasięgu gminy Kąkolewnica nie były prowadzone pomiary hałasu drogowego długookresowe ani krótkookresowe.

Na poziom hałasu drogowego w pobliżu zabudowy mieszkalnej mają wpływ przede wszystkim:

- natężenie ruchu komunikacyjnego,
- udział transportu ciężkiego w strumieniu ruchu,
- odległość zabudowy mieszkalnej od drogi,
- prędkość ruchu pojazdów (ze wzrostem prędkości hałas rośnie),
- typ i stan techniczny pojazdów,
- nachylenie drogi,
- stan nawierzchni oraz płynność ruchu.

W obrębie obszarów objętych punktową zmianą studium nie ma także uciążliwych zakładów przemysłowych i nie występują tu większe zanieczyszczenia klimatu akustycznego związane z działalnością tego sektora gospodarczego. W obrębie całej gminy występują jednak obszary istniejących i planowanych obszarów przemysłowych (w okolicy Żakłowej Starej, Żakłowej Radzyńskiej i Oklszewnicy), które mogą mieć wpływ na obszary objęte zmianą studium.

2.3.5. Pola elektromagnetyczne i promieniowanie

Promieniowanie jonizujące jest nieodłącznym elementem środowiska naturalnego, dociera z Kosmosu, z wnętrza Ziemi. Przy opracowywaniu zbiorczych ocen zagrożeń radiacyjnych dla ludzi i środowiska rozróżnia się zagrożenia pochodzące od radionuklidów naturalnych i sztucznych. W przyrodzie występuje prawie 80 radioizotopów ok. 20 pierwiastków promieniotwórczych. Do najbardziej znanych należą izotopy uranu i toru, a także potasu, węgla i wodoru. Intensywność promieniowania wywołana naturalnymi pierwiastkami promieniotwórczymi jest różna w różnych miejscach naszego globu. Radionuklidy pochodzenia sztucznego przedostały się do środowiska w wyniku prób z bronią jądrową lub zostały uwolnione z obiektów jądrowych i składowisk paliwa w trakcie ich normalnej eksploatacji lub w stanach awaryjnych (np. katastrofa elektrowni jądrowej

w Czarnobyłu). Również wytwarzane są przez różnego rodzaju urządzenia stosowane np. w diagnostyce medycznej, przemyśle, badaniach naukowych.

W odniesieniu do gminy Kąkolewnica głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego są linie średniego i niskiego napięcia oraz stacje transformatorowe.

Dopuszczalne wartości natężenia pól elektromagnetycznych w środowisku dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dla miejsc dostępnych dla ludności, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów utrzymania tych poziomów* (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883). Zgodnie z rozporządzeniem dopuszczalna wartość natężenia pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50Hz dla miejsc dostępnych dla ludności wynosi:

- dla składowej elektrycznej – 10 kV/M,
- dla składowej magnetycznej – 60 a/M.

2.3.6. Zagrożenia geologiczne

Jednym ze szczególnie niebezpiecznych zagrożeń naturalnych na obszarze Polski są ruchy masowe, które mogą powstawać zarówno w wyniku naturalnych procesów geologicznych, jak i procesów antropogenicznych.

Ruchy masowe, a zwłaszcza osuwiska, są charakterystyczne jedynie dla pewnych obszarów Polski, w których panują sprzyjające warunki morfologiczne (duże różnice wysokości, stromo nachylone zbocza) i geologiczne (obecność skał o bardzo różnym stopniu przepuszczalności oraz skał mało odpornych na procesy erozyjne i denudacyjne), a także obecność stref wsięków wód gruntowych, pozbawienie skarp naturalnego zadarnienia i roślinności drzewiastej, niewłaściwa realizacja systemu odprowadzającego wody opadowe oraz niewłaściwa realizacja inwestycji.

Gmina Kąkolewnica charakteryzuje się nieurozmaiconą rzeźbą terenu. Na obszarze gminy nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi, ani obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych.

2.3.7. Zagrożenie powodzią

Na obszarze gminy Kąkolewnica nie znajdują się obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 6c ustawy Prawo wodne (t. j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1121). Mogą jednak występować wezbrania głównie opadowe i roztopowe, oraz podtopienia o charakterze lokalnym. W celu ochrony przed skutkami lokalnych podtopień należy zachować wzdłuż cieków tereny o funkcjach ekologicznych i ochronnych oraz tereny przewidziane do zalesień. Realizacja tych ustaleń pozwoli na zwiększenie retencji oraz unormowanie przepływów, a co za tym idzie pozwoli na złagodzenie skutków zwiększonych stanów wód.

2.3.8. Zagrożenia awariami przemysłowymi

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, (Dz.U. z 2013 r. poz. 1479) podaje zasady kwalifikacji zakładu przemysłowego do grupy zakładów o zwiększonym bądź dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Głównym kryterium jest ilość szkodliwych substancji, przechowywanych na terenie zakładu. Na terenie gminy Kąkolewnica, a ni w jej otoczeniu nie występują podmioty zaliczone do tej grupy przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

2.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu

Obszar dzisiejszej gminy Kąkolewnica rozwijał się jako struktura osadniczo-rolnicza, w której nie następowały gwałtowne przekształcenia, ani intensywne presje urbanizacyjne.

Projekt zmiany planu ma na celu ograniczenie lokalizacji ferm hodowlanych w terenach rolniczych RP. W przypadku braku realizacji ustaleń planu może dochodzić do powstawania dużych ferm hodowlanych w relatywnie niewielkiej odległości od terenów mieszkalnych. Może to skutkować powstaniem uciążliwości dla ludzi.

Projekt zmiany planu dopuszcza również realizację zabudowy w terenach MR i MN w odległości 1,5 m od granicy sąsiedniej działki lub bezpośrednio przy jej granicy przy spełnieniu wymogów określonych w przepisach odrębnych. Proponowane rozwiązanie pozwoli na realizowanie zabudowy mieszkaniowej na wąskich działkach, co skutkować będzie zwiększoną gęstością zabudowy w terenach zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej oraz możliwością realizacji większej ilości budynków mieszkalnych i gospodarczych w terenach MR i MN. W przypadku braku realizacji projektu nie przewiduje się istotnych zmian w dotychczasowej gęstości zabudowy oraz w powierzchni zabudowanej w terenach mieszkaniowych.

Działalność człowieka, użytkowanie i zagospodarowanie terenu oraz intensywność tej działalności skutkują w przyrodzie zmianami, w zdecydowanej większości niekorzystnymi. W przypadku omawianego obszaru, gdzie środowisko przyrodnicze ma przeciętną wartość, ważne jest, ograniczanie niekorzystnych zmian w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego oraz realizowanie takich zasad gospodarowania, które zgodne są z ideą zrównoważonego rozwoju. Pozwoli to na zachowanie, ochronę i poprawę walorów przyrodniczych i ekologicznych omawianego obszaru.

2.5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na obszarze gminy znajdują się cenne przyrodniczo obszary i obiekty objęte formami ochrony przyrody: 5 pomników przyrody oraz 3 użytki ekologiczne obejmujące obszary śródleśnych bagien.

Do najważniejszych problemów ochrony środowiska w obszarze opracowania należy zaliczyć:

- bliskość ciągów komunikacyjnych,
- zagrożenie niewłaściwym nawożeniem,
- brak sieci kanalizacyjnej,
- stosowanie nieekologicznych czynników grzewczych,
- zmniejszanie się powierzchni biologicznie czynnej,
- zmniejszanie powierzchni siedlisk wilgotnych i podmokłych,
- wyznaczanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę w obrębie cieków wodnych – degradacja naturalnej obudowy biologicznej cieków wodnych,
- gatunki synantropijne na terenach zainwestowanych,
- możliwość lokalizowania ferm hodowlanych w terenach RP.

Realizacja projektu zmiany planu, z uwagi na ograniczenie możliwości lokalizacji ferm hodowlanych, wpłynie na ograniczenie problemów ochrony środowiska dotyczących obszarów podlegających ochronie.

2.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym i międzynarodowym zostały ustanowione poprzez wskazanie obszarów Natura 2000. W najbliższym otoczeniu obszaru objętego zmianą planu nie występują obszary Natura 2000. Nie przewiduje się, by realizacja ustaleń projektu zmiany planu mogła stanowić zagrożenie dla celów ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym.

Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym w otoczeniu obszaru objętego projektem zmiany planu ustanowione są poprzez utworzenie Radzyńskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Radzyński Obszar Ochrony Krajobrazu z którym graniczy zachodnia część gminy Kąkolewnica. Jest to teren równinny w dolinie rzek Krzna Północna oraz Krzna Południowa. Obszar zaliczony został do obszarów ochrony krajobrazu ze względu na rzadki w skali regionu stan zachowania płatów zbiorowisk leśnych – grądu typowego oraz dębniaka turzycowego.

Cele ochrony środowiska zostały również ustanowione na obszarze objętym zmianą planu poprzez przyjęcie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Omawiany teren położony jest w obszarze jednolitych części wód powierzchniowych:

- PLRW20001726641749 – Dopływ I z Lasu Trzebieszowskiego, na północnym zachodzie;
- PLRW200024266419 – Krzna od Krzymoszy do Krzyny Południowej, niewielki fragment na północy;
- PLRW200024266429 – Krzna Południowa od Dopływu spod Lipniaków do ujścia, na północy, stanowiąca silnie zmienioną część wód;
- PLRW200002664289 – Kanał Wieprz-Krzna od wypływu Danówki ze zb. Żelizna do ujścia, na wschodzie, stanowiąca sztuczną część wód;
- PLRW20002324852569 – Białka od źródeł do dopływu spod Turowa Niwek, na południowym wschodzie;
- PLRW20002326642829 – Dopływ z Zosinowa, na południu, stanowiąca silnie zmienioną część wód;
- PLRW2000172485269 – Dopływ spod Kol. Zakrzew, niewielki fragment na południowym zachodzie;
- PLRW20001472664272 – Krzna Południowa od źródeł do Dopływu spod Lipniaków, na zachodzie, stanowiąca silnie zmienioną część wód;
- PLRW2000232664284 – Kanał Grabowiecki położony w centralnej części, stanowiąca silnie zmienioną część wód

Przy ustalaniu celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z RDW warunkiem nie pogarszania ich stanu. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.⁶

Cele środowiskowe dla wód podziemnych obejmują zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW), zapewnienie równowagi pomiędzy poborem, a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka. Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

⁶ *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* KZGW, Warszawa 2011. (M.P. 2011 nr 49 poz. 549)

Projekt zmiany planu zakłada ograniczenie zasięgu dopuszczenia lokalizacji dużych ferm hodowlanych. Realizacja proponowanych ustaleń przyczyni się do ograniczenia zagrożeń dla osiągnięcia celów środowiskowych.

3. Oddziaływanie ustaleń projektu na środowisko

3.1. Oddziaływanie projektu zmiany planu na różnorodność biologiczną, faunę i florę, powierzchnię ziemi, glebę, wody, powietrze, klimat, krajobraz, zabytki, dobra materialne, ludzi oraz zasoby naturalne

Intencją przystąpienia do sporządzenia zmiany planu było:

- Wprowadzenie definicji wielkotowarowych ferm hodowlanych;
- Wprowadzenie zapisu ograniczającego możliwość lokalizacji ferm hodowlanych w terenach RP;
- Dopuszczenie w terenach MR i MN sytuowania budynków w odległości 1,5 m od granicy sąsiedniej działki lub bezpośrednio przy jej granicy.

Zmiany te nie wpływają na zmianę zasięgów terenów przeznaczonych do zainwestowania.

Wpływ zmian projektu na środowisko przedstawia poniższa tabela:

Tabela 8 Skutki realizacji ustaleń projektu zmiany planu na poszczególne komponenty środowiska

Zmiana	Komponenty środowiska								
	Powietrze	Powierzchnia ziemi i	Wody	Klimat	Fauna, flora i	Krajobraz	Obszary chronione	Ludzie	Zabytki i dobra
<i>Wprowadzenie definicji wielkotowarowych ferm hodowlanych</i>	b	b	b	b	b	b	b	b	b
<i>Ograniczenie możliwości lokalizacji ferm hodowlanych w terenach RP</i>	+	+	+	b	+	+	+	+	b
<i>Dopuszczenie w terenach MR i MN sytuowania budynków w odległości 1,5 m od granicy sąsiedniej działki lub bezpośrednio przy jej granicy</i>	-	-	-	b	-	-	b	+/-	b

Objaśnienia:

„+” – oddziaływania pozytywne

„b” – brak oddziaływania

„-” – możliwe nieznaczące oddziaływania negatywne

Źródło: opracowanie własne

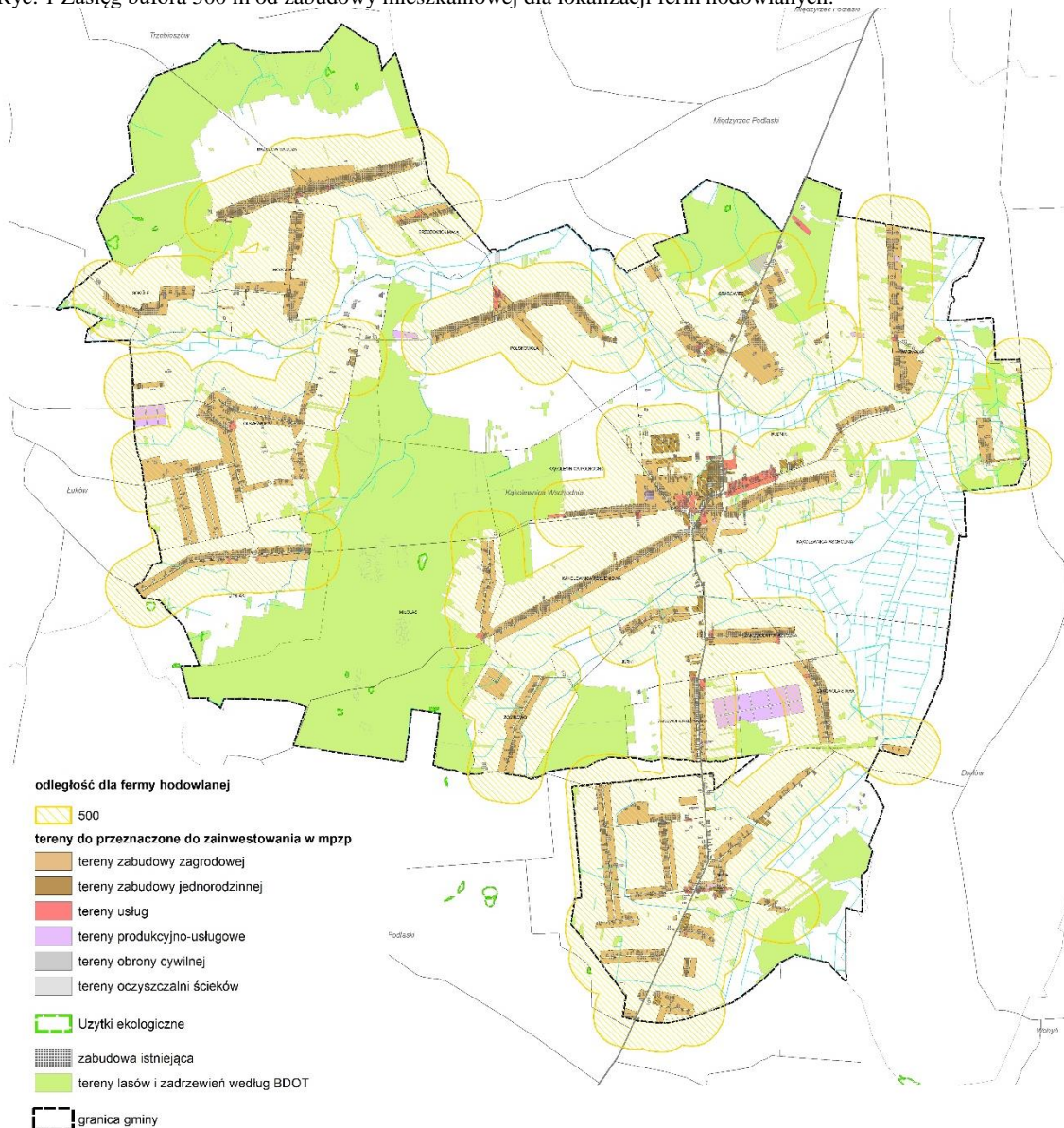
Możliwe nieznaczące oddziaływania negatywne projektu wiążą się z możliwością dopuszczenia lokalizacji budynków mieszkalnych w odległości 1,5 m od granicy sąsiedniej działki lub bezpośrednio przy jej granicy. Wpłyne to na możliwość zwiększenia stopnia zagęszczenia zabudowy oraz realizacji zabudowań na wąskich działkach. Prognozuje się,

iz negatywne oddziaływania nie będą znaczące. Nie zakłócą one funkcjonowania środowiska naturalnego oraz nie przyczynią się do powstania zagrożeń dla świata przyrody. Jednocześnie projekt zmiany planu pozwoli mieszkańcom na lepsze wykorzystanie oraz dysponowanie własnością prywatną.

Projekt zmiany planu przewiduje również ograniczenie lokalizacji ferm hodowlanych w granicach terenów rolniczych RP. Realizacja tego zapisu będzie oddziaływać pozytywnie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego. Zmiana to pozwoli na eliminowanie zagrożenia powstania uciążliwych odorów w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej (Ryc.1).

Zmiany wprowadzane projektem będą oddziaływać na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego w różnym stopniu, zarówno pozytywnie, jak i negatywnie. Generalnie realizacja zmiany planu nie przyczyni się do powstania znacząco negatywnych oddziaływań na różnorodność biologiczną, faunę i florę, powierzchnię ziemi, wody, powietrze, klimat, krajobraz, zabytki, dobra materialne, ludzi oraz zasoby naturalne.

Ryc. 1 Zasięg bufora 500 m od zabudowy mieszkaniowej dla lokalizacji ferm hodowlanych.

Źródło: opracowanie własne

3.2. Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, chwilowe, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe i stałe

W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany planu negatywne oddziaływania na środowisko będą w większości ograniczone do najbliższego sąsiedztwa. Poniżej przedstawiono najistotniejsze zarówno pozytywne jak i negatywne skutki realizacji ustaleń projektu zmiany planu.

Tabela 9 Skutki realizacji ustaleń projektu zmiany planu na poszczególne komponenty środowiska

Skutki realizacji ustaleń zmiany planu		Komponenty środowiska								
		Powietrze atmosferyczne	Powierzchnia ziemi i gleba	Wody	Klimat	Fauna, flora i bioróżnorodność	Krajobraz	Obszary chronione	Ludzie	Zabytki i dobra
Ograniczenie lokalizacji	Zachowanie większej powierzchni biologicznie czynnej	B, ST	B, ST	B, W, ST	-	B, ST	B, ST	-	B, ST	-
	Zachowanie cech krajobrazu	-	-	-	-	-	B, ST	-	B, ST	-
	Niższa emisja zanieczyszczeń powietrza i odorów	B, ST	P, W, ST	W, ST	-	B, P, W, ST	-	-	B, P, ST	-
	Niższe zużycie wody	P, ST	P, ST	B, ST	-	B, P, W, ST	-	-	P, ST	-
	Niższy hałas	-	-	-	-	B, P, ST	-	-	B, ST	-
Dopuszczenie lokalizacji zabudowy w odległości	Wzrost emisji hałasu i wibracji	-	-	-	-	B, CH, ST	-	-	B, CH, ST	-
	Wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza	B, D, ST	W, D, ST	W, D, ST	-	B, D, ST	-	-	B, D, ST	-
	Realizacja nowej zabudowy	B, CH, ST	B, CH, ST	B, W, CH, ST	-	B, ST	B, ST	-	B, D, ST	-
	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej	P, D, ST	B, D, ST	P, D, ST	-	B, W, D, ST	B, D, ST	-	B, P, D, ST	-
	Zwiększenie ilości odpadów	W, D	B, ST	P, D	-	P, D, ST	P, D, ST	-	P, D, ST	-
	Wzrost zużycia energii elektrycznej/ poboru wody	P, D	W, D	B, D	-	W, D	-	-	W, D	-
	Zagęszczenie zabudowy	B, P, D	B, P, D, ST	P, D	-	B, ST	B, ST	-	B, ST	-
	Zwiększenie ruchu komunikacyjnego	B, D, ST	P, D, ST	W, D, ST	-	B, P, W, D, ST	-	-	B, P, W, D, ST	-

Objaśnienia:

- B – oddziaływania bezpośrednie,
- P – oddziaływania pośrednie,
- W – oddziaływania wtórne,
- CH – oddziaływania chwilowe,
- D – oddziaływania długoterminowe,
- ST – oddziaływania stałe
- „-” – brak oddziaływania

Źródło: opracowanie własne

3.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań na skutek realizacji ustaleń projektu zmiany planu w zasięgu mogącym przekraczać granice państwa. Najbliższa granica państwa (z Białorusią) znajduje się w odległości ok. 70 km od omawianego obszaru.

3.4. Wpływ przewidywanych oddziaływań na istniejące i planowane obszary chronione w tym na obszary Natura 2000

W związku z brakiem znacząco negatywnych oddziaływań projektu zmiany planu oraz ich ograniczonym zasięgu prognozuje się, iż realizacja proponowanych ustaleń nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000 oraz inne formy ochrony przyrody. Realizacja zmiany planu nie wpłynie również na przedmioty ochrony oraz cele wyznaczone dla obszarów, które podlegają ochronie wg ustawy o ochronie przyrody.

4. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań

Projekt zmiany planu nie modyfikuje, ani nie wprowadza nowych zapisów dotyczących ochrony poszczególnych elementów środowiska, jak również nie zmienia zasięgu terenów przeznaczonych do zainwestowania. Realizacja ustaleń projektu nie będzie oddziaływać na środowisko naturalne w sposób znacząco negatywny, w związku z czym, w przypadku zmian wprowadzanych projektem nie ma zastosowania formułowanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań.

5. Rozwiązania alternatywne

Rozważano rozwiązania alternatywne polegające na ustaleniu zasięgu ograniczenia możliwości lokalizacji wielkotowarowych ferm hodowlanych do obszarów w odległości 300 lub 400 m od terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej. Mniejsze odległości nie zabezpieczają jednak przestrzeni pomiędzy układami istniejącej zabudowy w sposób wystarczający. Przyjęto rozwiązanie polegające na ustaleniu zasięgu ograniczenia możliwości lokalizacji wielkotowarowych ferm hodowlanych do obszarów w odległości 500 m od terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej jako najlepiej zabezpieczające tereny mieszkaniowe.

6. Wnioski złożone do prognozy

Do prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica nie wpłynęły żadne wnioski.

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Podstawą sporządzenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica jest Uchwała Nr XXXIII/142/2017 z dnia 29 marca 2017 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica, obejmująca jedynie zmiany tekstowe.

Zmiana planu ma na celu:

- a. Wprowadzenie definicji wielkotowarowych ferm hodowlanych;
- b. Wprowadzenie zapisu ograniczającego możliwość lokalizacji dużych ferm hodowlanych w terenach rolniczych RP do obszarów położonych dalej, niż 500 m od zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej;
- c. Dopuszczenie w terenach MR i MN sytuowania budynków w odległości 1,5 m od granicy sąsiedniej działki lub bezpośrednio przy jej granicy.

W projekcie zmiany planu nie wprowadza się nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania, nie modyfikuje się również zapisów ogólnych i szczegółowych dotyczących przeznaczenia terenów.

W przypadku braku realizacji ustaleń planu może dochodzić do powstawania dużych ferm hodowlanych w relatywnie niewielkiej odległości od terenów mieszkalnych. Może to skutkować powstaniem uciążliwości dla ludzi. W przypadku braku realizacji projektu nie przewiduje się istotnych zmian w dotychczasowej gęstości zabudowy oraz w powierzchni zabudowanej w terenach mieszkaniowych.

Realizacja projektu zmiany planu, z uwagi na ograniczenie możliwości lokalizacji ferm hodowlanych, wpłynie na ograniczenie problemów ochrony środowiska dotyczących obszarów podlegających ochronie.

Projekt zmiany planu zakłada ograniczenie zasięgu dopuszczenia lokalizacji dużych ferm hodowlanych. Realizacja proponowanych ustaleń przyczyni się do ograniczenia zagrożeń dla osiągnięcia celów środowiskowych.

Zmiany wprowadzone projektem będą oddziaływać na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego w różnym stopniu zarówno pozytywnie jak i negatywnie. Generalnie realizacja zmiany planu nie przyczyni się do powstania znacząco negatywnych oddziaływań na różnorodność biologiczną, faunę i florę, powierzchnię ziemi, wody, powietrze, klimat, krajobraz, zabytki, dobra materialne, ludzi oraz zasoby naturalne.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań na skutek realizacji ustaleń projektu zmiany planu w zasięgu mogącym przekraczać granice państwa. Najbliższa granica państwa (z Białorusią) znajduje się w odległości ok. 70 km od omawianego obszaru.

W związku z brakiem znacząco negatywnych oddziaływań projektu zmiany planu oraz ich ograniczonym zasięgu prognozuje się, iż projekt nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000 oraz inne formy ochrony przyrody. Realizacja zmiany planu nie wpłynie również na przedmioty ochrony oraz cele wyznaczone dla obszarów, które podlegają ochronie wg .ustawy o ochronie przyrody.

Realizacja ustaleń projektu nie będzie oddziaływać na środowisko naturalne w sposób znacząco negatywny, w związku z czym w przypadku zmian wprowadzanych projektem nie ma

zastosowania formułowanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań.

Rozważano rozwiązania alternatywne polegające na ustaleniu zasięgu ograniczenia możliwości lokalizacji wielkotowarowych ferm hodowlanych do obszarów w odległości 300 lub 400 m od terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej. Mniejsze odległości nie zabezpieczają jednak przestrzeni pomiędzy układami istniejącej zabudowy w sposób wystarczający. Przyjęto rozwiązanie polegające na ustaleniu zasięgu ograniczenia możliwości lokalizacji wielkotowarowych ferm hodowlanych do obszarów w odległości 500 m od terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej jako najlepiej zabezpieczające tereny mieszkaniowe.

Do prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica nie wpłynęły żadne wnioski.

8. Bibliografia

Publikacje i opracowania:

1. R. Gumiński *Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce*, Prz. Met. I Hydr., 1948.
2. J. Kondracki, *Geografia regionalna Polski*, Warszawa 2011.
3. A. Macias, S. Bródka, *Przyrodnicze podstawy gospodarowania przestrzenią*, Warszawa 2014.
4. *Mapa Geologiczna Polski*, skala 1: 500 000, Centralna Bazda Danych Geologicznych PIG – Państwowy Instytut Badawczy.
5. *Mapa Hydrograficzna Polski*, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa, 2005.
6. *Mapa Litogenetyczna Polski*, skala 1: 50 000, Centralna Bazda Danych Geologicznych PIG – Państwowy Instytut Badawczy.
7. *Obwieszczenie Nr 1/2015 Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie wykazu zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego i rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego*, Dz. Urz. Woj. Lubelskiego rok 2015 poz. 195.
8. *Ocena jakości powietrza w województwie lubelskim za 2015 r.*, Wydział Monitoringu Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, 2016.
9. *Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica*, N. Kopytnik, Kąkolewnica 2015 r.
10. *Raport o Stanie Lasów w Polsce 2013*, Państwowe Gospodarstwo Leśne, Lasy Państwowe, 2013.
11. *Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2013 roku*, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Kraków, 2014.
12. A. Rozenau-Rybowicz, *Identyfikacja krajobrazów na poziomie regionalnym – doświadczenia wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej w skali województwa*, [W:] *Identyfikacja i ocena krajobrazów - wdrażanie Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Referaty konferencyjne*, GDOŚ, Warszawa 2013.
13. *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Kąkolewnica* Uchwała Nr XXII/161/2013 Rady Gminy Kąkolewnica z dnia 26 czerwca 2013 r.
14. E. Stupnicka, *Geologia regionalna Polski*, 1989.
15. R. Zielony, A. Kliczkowska, *Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010*, Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, 2012.

Akty prawne:

1. *Europejska Konwencja Krajobrazowa* sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r., Dz.U. z 2006 r. nr 14 poz. 98.
2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 roku w sprawie opracowań ekofizjograficznych Dz. U. z 2002 r., nr 155 poz. 1298.

3. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin Dz. U. z 2014 r. poz. 1409.
4. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt Dz. U. z 2016 r. poz. 2183.
5. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, tj.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1161.
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska, tj.: Dz. U. z 2017 r., poz. 519.
7. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, tj.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1121.
8. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tj.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1073.
9. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 z późn. zm..
10. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, tj.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1405.
11. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, tj.: Dz. U. z 2016 r., poz. 1131 z późn. zm.